

## OPINIE TOESLAGENAFFAIRE

# Kritische zelfreflectie is vereiste in rechtspraak

De Raad voor de Rechtspraak gaat onderzoek doen naar oordelen over uithuisplaatsingen die rechters doen. Het zal snel en transparant moeten om vertrouwen te herwinnen, stellen **Richard Korver** en **Mieke Krol**.

**O**p de tweede dag van de lente schreven wij in deze krant ('Onderzoek toeslagen lijkt nu al gemiste kans' 22-3, red.) over een 'onderzoek' dat namens de regering naar de uithuisgeplaatste kinderen van ouders die slachtoffer zijn in de toeslagen-affaire.

We maakten duidelijk dat dit onderzoek een van te voren vastgestelde uitkomst zal hebben en niets zal zeggen over wat daadwerkelijk gaande is. Dat onderzoek gaat kinderen en hun ouders geen steek verder brengen. Bovendien signaleren wij met tal van andere advocaten al jarenlang dat de rechtsbescherming van kinderen en ouders in jeugdzorgzaken ernstig te wensen over laat. Vorig jaar kondigden familierechters, mede na tal van klachten van ouders, (waaronder één van haar eigen rechters), advocaten en berichtgeving in de media, waaronder bijvoorbeeld een artikel van advocaten Vledder en Hendriks, zelfreflectie aan.

De Raad voor de Rechtspraak erkent dat rapportages op basis waarvan rechters moeten oordelen over diep ingrijpende maatregelen zoals een uithuisplaatsing 'met zekere regelmaat (...) als ondermaats ervaren'. De Raad spreekt zelfs van 'het systeem dat in crisis verkeert'.

Op twitter stelden wij daar vragen over. Hoe ver zijn we? Met wie gaat de commissie spreken? Wat wordt hun onderzoeksvraag? De Rechtspraak antwoordde snel: men is bijna klaar met de samenstelling van de commissie. Daar gaan in ieder geval vijf ervaren rechters in zitten.

De commissie zal zelf haar verdere werkwijze bepalen en aangeven met wie zij zullen spreken. Op zich lijkt dit al bij aanvang meer te



**Kijk naar de bijval die Peter Pannekoek ten deel viel toen hij het had over '1115 staatsontvoeringen'**

beloven dan de door de regering, vooral na vragen van kritische Kamerleden als Pieter Omtzigt, aangekondigde onderzoeken. Daarvan concludeerden al velen een hoog fopspeengehalte.

Het legt niet eens de systeemfouten bloot, laat staan dat het individuen zal helpen. In de toeslagenaffaire zelf was het ook de

rechtspraak die met kritische zelfreflectie door het stof ging en beterschap beloofde. Dat lijkt ook hier de aangewezen route. De rechter bewaakt de grens. De grens waarbinnen de overheid haar bevoegdheden dient uit te oefenen en wanneer zij wel of niet in de grondrechten van burgers kan treden.

Die grens is te weinig kritisch bezien, uit het oog verloren en ernstig overschreden, zo is onze op honderden dossiers gebaseerde conclusie. Herstel in de overheid die het ene schandaal na het andere over zichzelf heeft afgeroepen lijkt welhaast niet mogelijk. Herstel van vertrouwen in de rechtsstaat nog wel, maar dan dient de rechtspraak nu wel gas te geven met dat onderzoek en daarin transparant te zijn. Wij zullen het kritisch blijven volgen. Daarbij nodigen wij pers en al dan niet bekende Nederlanders uit dat ook te doen. Dit omdat we zien dat vreemde ogen dwingen.

Kijk naar de bijval die Peter Pannekoek van vriend, maar vooral ook vijand ten deel viel op sociale media toen hij zich kritisch uitliet over de 1115 'staatsontvoeringen' zoals hij ze noemde.

■ Richard Korver en Mieke Krol zijn advocaat.